

Cofnodion wedi'u Cadarnhau o Grŵp Ecosystemau Rhostir a Glaswelltir Cymru

Cyfarfod 3: 3^{ydd} Gorffennaf 2009 – Y Lanfa, Aberystwyth.

Yn bresennol:

Sion Brackenbury Tir Comin Gŵyr a D a S Abertawe

Nick and Kyra Somerfield Undeb Amaethwyr Cymru

Richard Evans LICC

Caroline Wilson SNP

Carrie Rimes CCGC

Stuart Smith CCGC

Charles Morgan PONT

Helen Buckingham YG

Trevor Dines Plantlife

Julian Jones RWT ac Ymddiriedolaethau Natur Cymru

Juliet Hynes PBC

Ymddiheuriadau:

Sheila Spence Mycolegydd Maes

Chris Tucker Comisiwn Coedwigaeth Cymru

Dave Lamacraft RSPB

Jan Sherry CCGC

Ivy Berkshire Flora locale

Stella Owen Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr

Eitem

1. Ymddiheuriadau

2. Cofnodion y

cyfarfod blaenorol,

Trafodaeth

Gweler uchod

Y cynnydd ar gamau gweithredu a nodwyd o gyfarfod 2. Mae'r camau sydd heb eu cwblhau isod:

Cam Gweithredu

Cynnydd

y diweddaraf ar gamau gweithredu nad ydynt yn cael sylw isod

A11 – Cariwyd ymlaen

A14 – Cariwyd ymlaen

Ymddengys bod rhai problemau wrth gadw templed y cynllun gweithredu

A15 – Camau gweithredu a ychwanegwyd at y cynllun gweithredu rhostir wedi’u colli gan nad oedd modd cadw’r ffeil. Roedd i fod yn eitem yng nghyfarfod 3 ond nid oedd JS yn bresennol oherwydd salwch; i’w gario ymlaen i’r cyfarfod nesaf

A17 – Ar y gweill

A19 – Cariwyd ymlaen; Samplau’n cael eu casglu o blanhigion lletyol posib *Phytophthora*

A25 - Cariwyd ymlaen: Cynlluniau ehangu cynefin – “Plannu Erw” gan Coed Cadw a Miliwn o Lynnoedd; angen sicrhau bod safleoedd yn cael eu hasesu’n iawn am eu hatebolrwydd ac nad oes un cynefin â blaenoriaeth yn cael ei wireddu ar draul un arall

JJ – Y swyddog prosiect miliwn o lynnoedd yn ymwybodol o’r

1. CR i gylchredeg yr adroddiad ar arbrawf Dom Buarth Fferm Pentwyn i’r Grŵp
2. TD i ddweud wrth bob grŵp am ychwanegu colofn i gofnodi’r cynnydd gweithredu nes bydd y grwpiau wedi’u rhoi ar BARS.
3. JH i wirio’r templed am firysau wrth ei gadw
4. JH i ychwanegu camau gweithredu rhostir fel eitem ar agenda cyfarfod 4
5. JH i sefydlu system godio i nodiadau cyngor a fydd yn gweithio ar BARS.
6. JS i anfon nodyn ebost at JH i fynd ar wefan PBC
7. HB i siarad â chadeirydd y grŵp ecosystemau coetir

Papur wedi’i gylchredeg

Wedi ceisio cadw newid; i’w weld yn iawn

Wedi’i ychwanegu at yr agenda. Dylai fod canllawiau o gyfarfod y cadeiryddion

Ar y gweill

Wedi’i wneud

Mewn cysylltiad â Chris Tucker – yn gofyn am ymateb cyn y cyfarfod.

angen i beidio â difrodi safleoedd glaswelltir.

CW – dylent gael eu hasesu hefyd drwy'r rheoliadau cynllunio oni bai mai pyllau dŵr i stoc ydynt, a allai sleifio drwodd.

A29 – Cariwyd ymlaen: angen sefydlu gwahaniaethau rhwng targedau'r DU a mathau safonol o dargedau a rhoi gwybod i'r Grwpiau Ecosystemau i gyd fel sy'n briodol

A31 – Ar y gweill: Gallai Targed 4 Rhostir yr Iseldir wneud rhywbeth tebyg i Gymru ag a wnaeth yr RSPB yn Lloegr

A33 – Glaswelltiroedd Metelaidd, Hefyd angen ystyried cyd-destun y DU wrth osod targedau; disgwyl am gyfarfod y DU.

3. Cynllun Gweithredu Drafft i Ddolydd Iseldir

Trafodwyd y camau gweithredu a awgrymwyd yn y cynllun gweithredu drafft i Ddolydd Iseldir a gylchredwyd ac ychwanegodd Stuart Smith newidiadau a chamau gweithredu newydd.

Yn gyffredinol gellid ychwanegu mwy o ddisgrifiad at y camau gweithredu fel y byddai pobl yn eu deall wrth eu darllen heb unrhyw gyflwyniad ymlaen llaw.

Awgrymodd NS fod angen nodi unigolyn fel y pwynt cyswllt er mwyn peidio â drysu tîrfeddianwyr.

8. JH a JS

9. DL i gysylltu â Nigel Symes am fethodoleg o brosiect HEAP

10. Stuart a Carrie i drafod ar lefel y DU.

11. SS i anfon cynllun gweithredu wedi'i ddiweddarau at JH i'w gylchredeg i'r Grŵp

12. Y cynllun yn dibynnu gormod ar CCGC ar hyn o bryd; pawb, da chi rhwch unrhyw gamau perthnasol i SS, (dyddiad cau 14^{eg} Awst)

13. SS a CR i ddrafftio'r holl gynlluniau gweithredu glaswelltir erbyn Nadolig

JH wedi bod drwy'r dargedau, nawr mae angen rhoi gwybod i'r grwpiau eraill. Wedi cael y fethodoleg

Trafodwyd yng nghyfarfod Grŵp Tir Fferm newydd y DU. Dim arweiniad clir ar hyn o bryd. Wedi'i wneud

Daeth rhai sylwadau i law.

Angen trafod camau gweithredu SMART i

	2009.	ddechrau.
Awgrymwyd bod angen colofn newydd ar y templed i gofnodi pwy sy'n cyfrannu at yr ariannu.	14. TD i geisio colofn ychwanegol ar y templed i gofnodi pwy sy'n ariannu camau gweithredu.	
Awgrymodd HB fod John Rodwell yn darparu cymorth i'r prosiect dolydd llifwaddod, efallai y gellid eu hannog hefyd drwy gynlluniau atal/rheoli llifogydd. Mae llawer rhagor o wybodaeth yn dod allan o Loegr hefyd.	15. HB i basio cyflwyniad John Rodwell i'r Gr p pan fydd ar gael ddiwedd Gorff.	Wedi cael y cyflwyniad ond angen ei dacluso cyn ei gylchredeg.
Cerrig milltir adfer – awgrymodd RE y gallai rhoi'r rheolaeth a ddymunir ar waith gael ei ddefnyddio fel arwydd bod safle'n newid o waith adfer i weithredu i sicrhau cyflwr. Mae hwn yn angen drwy'r DU gyfan felly dylai fod yn eitem i bwyllgor sefydlog y DU ond gallem sefydlu is-gr p i'w drafod yn fanwl. Bydd angen i bob gr p ecosystem ystyried hyn felly efallai y bydd angen is-gr p ecosystemau cymysg.	16. CR i ganfod beth sy'n digwydd ar lefel pwyllgor sefydlog y DU, gofyn i Liz Howe efallai.	Awgrymwyd prosiect newydd i'r DU i wneud hyn.
Aelodaeth is-gr p cerrig milltir adfer Rhostir a Glaswelltir: SS (arweinydd), CM, RE, arbenigedd monitro ardal CCGC e.e. Dave Allen neu Dan Guest.	17. JH i ychwanegu at awgrym templed y gr p polisi am is-gr p ecosystemau cymysg.	Wedi'i ychwanegu at y templed polisi.
Prosiect Dolydd Byw, i'w adolygu yn y cyfarfod nesaf; pa broblemau sy'n wynebu Ivy, beth yw'r materion â blaenoriaeth?	18. SS i sefydlu cyfarfod o'r is-gr p erbyn diwedd Awst/dechrau Medi 09 i fwydo i Glastir erbyn Rhag.	Dim angen (gweler uchod)
	19. JH i ofyn i IB gyflwyno papur ar brosiect Dolydd Byw yng nghyfarfod nesaf y Gr p	Wedi'i wneud
Cronfa ddata CCGC o safleoedd pwysig – gwneud yn si r bod y rhwydwaith Canolfannau Cofnodion Lleol yn gwybod am y gronfa	20. SS i gael adran sylfaen gwybodaeth CCGC i gael	Wedi'i wneud (6/10/09)

ddata. Efallai nad ydynt yn ei defnyddio ar hyn o bryd gan nad yw rhai safleoedd yn dod i'r golwg yn ystod chwiliadau'r canolfannau ar ran datblygwyr.

Adroddiad Cwm Elan i fod allan yr haf hwn

Ydy adroddiad monitro CCGC ar gael? Eitem bosib i gyfarfod yn y dyfodol.

Mae Ymddiriedolaeth y Glaswelltiroedd wedi bod yn ymchwilio i Aseidiadau o'r Effaith Amgylcheddol a sut y'u rhoddir ar waith. I ffermwyr, mae trawsgydymffurfio yn cwmpasu'r rheoliadau Aseiad o'r Effaith Amgylcheddol; os torrânt y rheoliadau caiff eu taliadau eu torri. Ond efallai ba fydd tîrfeddianwyr bach yn cael eu nodi drwy'r rheoliadau Aseiad o'r Effaith Amgylcheddol/trawsgydymffurfio.

Mae newidiadau ym mhatriau defnydd tir wedi golygu bod ffermydd yn cael eu rhannu'n ddaliadau tir llai e.e. caeau cadw ceffylau. Nid yw'r tîrfeddianwyr hyn o reidrwydd yn ymwybodol o bwysigrwydd ecolegol eu tir. Efallai y gallem hysbysebu pwysigrwydd glaswelltiroedd i asiantau tir; cyhoeddusrwydd mewn cylchgronau i asiantau tir?

Mae angen delio â'r broblem ddarnio hon ar lefel sirol. Gallai'r grŵp polisi ystyried y mater hwn. Gwerth asedau amgylcheddol, rhywbeth tebyg efallai i'r system safleoedd bywyd gwyllt?

gwybodaeth allan i'r canolfannau

21. JH i roi gwybod i'r canolfannau am y gronfa ddata

Ebost wedi mynd i'r canolfannau

22. SS i wirio a oes modd cylchredeg adroddiad monitro CCGC.

Adroddiad yn y cyfarfod.

23. JH i ychwanegu at y rhestr o eitemau posib ar gyfer cyfarfodydd y dyfodol.

Wedi'i ychwanegu at yr agenda

24. JH i ychwanegu darnio tir at dempled y grŵp polisi.

Wedi'i ychwanegu at y templed polisi

25. CM i drefnu cyfarfod is-grŵp erbyn diwedd Medi 09: aelodau CM, JJ, TD

Wedi cylchredeg syniadau a ffordd bosib ymlaen. Wedi cael

Alleu ni wneud gwaith codi ymwybyddiaeth drwy'r sioe mân-ddaliadau (Mai 2010)? Cyd-drefnu neges drwy'r cyrff priodol. Awgrymodd y grŵp fod Charles Morgan yn arwain is-grŵp i drefnu'r strategaeth hon, i gynnwys aelodau - CM, JJ, TD. Dywedodd RE y bydd angen rhywbeth ysgrifenedig yn reit fuan ar LICC i fynd i'r deunydd cyhoeddusrwydd

Gwaith Arolygu a Monitro – cyflwr safleoedd statudol?

Mae'r arolwg mapio gorchudd tir yng nghefn gwlad yn gobeithio darparu dangosyddion cysylltedd cynefin o safbwynt mesur targedau ehangu.

Holodd NS sut mae glaswelltir yr ucheldir yn ffitio i'r grwpiau ecosystem. Mae grŵp yr ucheldir yn cwmpasu'r rhan fwyaf o laswelltir yr ucheldir, er nad yw'n ymddangos bod glaswelltir sych asidig wedi'i gynnwys; mae angen cadarnhau pa grŵp sy'n ymdrin â'r cynefin hwn ar yr ucheldir.

Oherwydd costau, nododd NS fod glaswelltir yr ucheldir yn newid oherwydd diffyg gwrtaith a chalch gan fod ffermwyr yn canolbwyntio ar laswelltir yr iseldir, y maent yn ei reoli'n fwy dwys. Gallai costau cyflwyno Dyfeisiau Adnabod Electronig hefyd olygu gostyngiad yn niferoedd y stoc. Hefyd, mae diffyg gwartheg yn pori ar y bryniau. Mae popeth yn newid yn reit gyflym.

26. RE i roi cyswllt priodol i CM yn swyddfa'r wasg LICC

sylwadau gan RE. CM wedi gofyn wedyn am wybodaeth gan LICC ond dim ymateb eto.

27. TD i ofyn i Andrew Peterken am drosolwg o statws cyflwr rhywogaethau nodwedd ar ddolydd Iseldir ar gyfer cyfarfod nesaf y Grŵp hwn.

28. CM i ebostio templed cynllun gweithredu grŵp yr ucheldir at NS

Mewn cysylltiad â BJ – gall roi diweddariad yn y cyfarfod

29. HB i gadarnhau gyda Barbara a yw grŵp yr ucheldir yn cwmpasu glaswelltir sych asidig a glaswelltiroedd eraill, ac awgrymu ffordd synhwyrol ymlaen.

Gweledigaeth i laswelltir yr iseldir – angen edrych ar blannu tymor hir ar laswelltiroedd iseldir, cynigiwyd is-grŵp i ymchwilio i hyn (drafft cyflawn erbyn Mehefin 2010) Aelodau JJ, HB, CR, SS, IB. Efallai hefyd y byddai'n fuddiol cynnwys Miles King.

Dadgyfuno'r targedau i Ddolydd yr Iseldir. Cafodd targedau gwreiddiol wedi'u dadgyfuno eu pennu i ardaloedd cynefin yng Nghynefinoedd â Blaenoriaeth Cymru. Bydd y rhan fwyaf o LBAPs wedi cywiro'r rhain ar sail gwybodaeth leol a chadarnhau ar lawr gwlad. Bydd CR yn gweithio ar hyn ar sail y targedau cyfredol wedi'u dadgyfuno (fel y'u haddaswyd gan wybodaeth leol LBAPs)

4. Echel II: Glastir

TD yn llunio negeseuon consensws i fynd o'r holl Grwpiau Ecosystemau a Rhywogaethau a'u bwydo i Glastir drwy PBC.

1) mae lefel yr arian ar y lefel mynediad yn golygu na fydd ffermwyr yn manteisio (£28 yr ha). Os felly, pa ddiben sydd mewn cymryd amser i lunio'r amodau rhagnodi. Roedd y grŵp cyfan yn cefnogi hyn yn llwyr; cytunai'r cynrychiolwyr amaethyddol fod hyn yn debygol o ddigwydd.

2) Mae modd i'r holl dda a wnaed drwy Tir Gofal gael ei ddadwneud yn gyflym iawn, mae angen cynllun dilyniant da. – TD yn chwilio am enghreifftiau lle byddai gwaith da a wnaed drwy Tir Gofal yn cael ei ddadwneud os na fydd cynllun ar waith.

3) Ofn mai'r opsiynau hawsaf fydd yr unig rai y manteisir arnynt gan mai nhw yw'r rhataf, oherwydd y drefn o daliadau sefydlog. Rhaid rhoi mwy o bwysau yn y cynllun i'r amodau

30. JJ i arwain y grŵp, cadarnhau gyda Barbara (grŵp yr ucheldir) faint a gymerodd i sefydlu gweledigaeth i'r ucheldir. Trefnu'r cyfarfod 1^{af}

31. JH i gael y targedau cyfredol wedi'u dadgyfuno gan LBAPs a'u hanfon at CR

32. CR i weithio ar y targedau newydd wedi'u dadgyfuno cyn gynted ag y dônt i law oddi wrth JH.

33. Pawb, anfon enghreifftiau o ffermydd â gwaith da a gâi ei ddadwneud at JH. JH i'w coladu a'u hanfon at HB

34. HB i fynd â'r enghreifftiau wedi'u coladu i gyfarfod y Cadeiryddion a Diana Reynolds

Parhaus

Wedi'i wneud

Ar y gweill

33. Gallai fod yn broblem oherwydd nes i'r monitro ar Tir Gofal ddigwydd ni fyddwn yn gwybod pa mor llwyddiannus fu'r

rhagnodi sy'n fwy anodd i annog eu mabwysiadu.

Trafodaeth ychwanegol o'r Grŵp Rhostir a Glaswelltir:
Oherwydd y bwlch rhwng diwedd yr Ardaloedd Amgylcheddol Sensitif a chyflwyno Tir Gofal, roedd enghreifftiau lle'r oedd gwaith wedi cael ei ddadwneud; ddim am i hyn ddigwydd eto. Dylai LICC ddysgu o gamgymeriadau'r gorffennol.
Roedd Tir Cynnon yn llwyddiannus iawn o safbwynt ffermwyr. Dylai LILC nodi nad yw'r llafur yno ar ffermydd a bod angen i daliadau fferm gwmpasu costau contractwyr. Rhaid osgoi'r oedi mewn taliadau a gafwyd pan drosglwyddodd Tir Gofal o CCGC i LICC. Dywedodd rhai ffermwyr a wnaeth waith da dros fioamrywiaeth na fyddent wedi trafferthu, pe baent wedi gwybod sut system gâi ei sefydlu.
Opsiynau â'r yw'r rhai mwyaf tebygol o gael eu gollwng gan nad ydynt o unrhyw fudd yn ariannol.

Caiff cyfarfod ei drefnu rhwng Diana Reynolds a Chadeiryddion y Grwpiau Ecosystemau a Rhywogaethau i drafod y cynllun uwch.

Fel mater ehangach, os bydd rhaid lleihau'r nifer o anifeiliaid, beth fydd yn digwydd i anifeiliaid o safon. Ni ddylent gael eu lladd, mae angen eu hadleoli.

5. Cynlluniau
Gweithredu ar
gyfer
Rhywogaethau

Mae'r Grŵp Arbenigwyr Rhywogaethau yn datblygu 3 cham â blaenoriaeth ar gyfer rhywogaethau yng Nghymru. Bydd yn dyrannu camau gweithredu i:
Partner arweiniol – gwaith ar safle penodol
Camau gweithredu polisi – Grŵp Polisi

rhain. Bydd JS yn holi staff/cysylltiadau lleol i weld a oes unrhyw ffermydd lle mae gennym yn bendant ddata da i ddweud y bu gwelliant, a bydd yn dod â nhw i'r cyfarfod nesaf

35. Ychwanegu'r mater hwn ynglŷn ag anifeiliaid o safon at dempled y grŵp polisi

Wedi'i ychwanegu at y templed newydd

36. Pawb, os ydych yn anghytuno o gwbl â lleoliad rhywogaeth o fewn cynefin, cysylltwch â JS yn gyntaf.

Camau gweithredu penodol – Grŵp Arbenigwyr Rhywogaethau
Y gobaith yw y bydd camau gweithredu'r Grŵp Arbenigwyr
Rhywogaethau yn slotio i rai o'r camau gweithredu yng nghynllun
gweithredu'r Grŵp Rhostir a Glaswelltir.
Partneriaid arweiniol yn gyfrifol am osod camau gweithredu a
thargedau â blaenoriaeth, a bydd y rhain yn ymddangos yn araf dros
y flwyddyn nesaf.

Mae templed y cynllun gweithredu Rhywogaethau yn debyg i
dempled camau gweithredu a thargedau'r Grŵp Arbenigwyr
Rhywogaethau.

Mae hefyd yn ymarferiad i ganfod gwrthdaro posib rhwng
rhywogaethau fel bod modd rhoi gwybodaeth symlach i
dirfeddianwyr.

Mae'r camau gweithredu ar gyfer rhywogaethau yn weddol generig
ar y funud, gellid eu gwneud yn fwy penodol drwy ychwanegu
rhestr o safleoedd posib i'r blychau ardaloedd LBAP, gellid hefyd
tynhau'r amserlenni.

6. Ariannu

Saving our Magnificent Meadows – mae parhad yn yr ariannu wedi
bod yn rhwystr felly sefydlwyd grŵp i hwyluso'r ariannu.
Cyflogwyd Donna Radley fel y swyddog ariannu 1^{af}. Yn awyddus i
wneud cais am arian Life+ ar gyfer cyfres o brosiectau glaswelltir
ar draws y DU. Yn bwriadu cyflwyno cais ym mis Medi 2010. Mae
angen inni benderfynu ar ein blaenoriaethau o ran prosiectau

37. JH i ymchwilio i roi
taenlenni cynllun
gweithredu'r Grŵpiau
Ecosystemau a
Rhywogaethau ar BARS
gyda hyperddolen
“>>mw” at gamau
gweithredu priodol ar gyfer
rhywogaethau.

Parhaus – yn
disgwyl am y cam
nesaf yn natblygiad
BARS

38. TD i fynd â'r awgrymiadau
hyn i'r Grŵp Arbenigwyr
Rhywogaethau
39. DL i roi diweddariad ar
gyfeirio at gamau
gweithredu yn ymwneud ag
adar yn y cyfarfod nesaf.

40. Pawb a hoffai gwrdd â
Donna, rhowch wybod i JH

Wedi'i wneud –
trefnwyd cyfarfod

glaswelltir dros y misoedd nesaf. Mae Donna'n awyddus i ddod i Gymru i siarad â'r rhai sy'n ymwneud â hyn.

Mae angen arian cyfatebol ar gyfer Life+. Mae Donna'n gweithio'n agos gyda Chronfa Dreftadaeth y Loteri (ac eraill) i geisio cael arian cyfatebol, er efallai y bydd rhaid inni roi blaenoriaeth i brosiectau sydd â gobaith o ddenu arian cyfatebol.

Efallai y bydd yn bosib rhoi gwybodaeth am lysgenhadon glaswelltir yr iseldir yn neunyddiau Life+ mis Medi yma, ond rydym yn rhedeg allan o amser ar y funud.

Blaenoriaethu'r rhestr brosiectau; gwnaed y sylwadau canlynol:
HB – WWGAS oherwydd bydd yn targedu'r nifer fwyaf o safleoedd o ran ein cynefinoedd ni.

SB – Cais yn mynd i BIFFAWARD am brosiect yn Sarn, Pen-y-bont ar Ogwr ac un arall yng Ngogledd Abertawe, gellid defnyddio'r rhain fel arian cyfatebol ar Life+.

RE - Gofynnodd am ragor o fanylion cyn y gellir gwneud penderfyniadau.

TD – Calchfaen gogledd Cymru gan fod y safleoedd hyn dan gymaint o fygythiad.

JJ – Roedd Priffyrdd Byw yn brosiect da ond ei fod wedi dod i ben. Byddai'n dda o beth cael dilyniant. Mae gan Bowys gr p o 50 o wirfoddolwyr sy'n monitro gwarchodfeydd natur ymyl y ffordd.

Hefyd, mae dolydd Sir Fynwy a gwarchodfeydd natur preifat Powys yn darparu rhwydwaith hunan gymorth i dyddynwyr.

CM – Mae AGAP yn gweithio'n dda ond byddai rhaid addasu rhywfaint arno ar gyfer ardaloedd eraill. Gellid ehangu gwaith Ivy, a gweithio gyda ffermwyr lleol.

SS - WWGAS – mae diffyg rheolaeth dros bori yn fater o bwys.

pryd rydych ar gael yn ystod wythnosau 28^{ain} Medi a 5^{ed} Hyd

ar gyfer 5^{ed} Hyd

41. SB i anfon manylion y prosiect at CR

42. Cael John (prosiect calchfaen) i ddod i'r cyfarfod gyda Donna

43. CM i roi cyflwyniad ar WWGAS yn y cyfarfod gyda Donna

44. CM i siarad â Mark Sutton yngl n ag a fyddai WWGAS yn cynnwys ei 2 brosiect

45. Gofyn i Emma Durward (Powys) siarad am briffyrdd byw yn y cyfarfod

Gofyn i Carrie anfon epost at John i gael dyddiadau

Wedi'i wneud

Wedi'i wneud

Wedi anfon epost at Emma i gadarnhau dyddiadau Adroddiad yn y

Calchfaen fel 2^{il} flaenoriaeth.
CW – Glaswelltiroedd sy'n rhy fach ar gyfer cynlluniau amaeth-
amgylcheddol.

Mae TD yn casglu gwybodaeth am gynlluniau ymylon ffyrdd eraill
a gall fwydo i gyflwyniad Emma Durward.

Dyddiad y cyfarfod
nesaf

46. CR i ymholi yngl n â
Shared Earth Trust a'i
gwaith cyfarfod

47. JH i wirio gyda DL beth
fyddai'n ddyddiad da ar
gyfer cyfarfod nesaf y
Gr p o ystyried amseriad
mewnbyn Glastir i'r haen
uwch. Wedi'i wneud

48. JH i gylchredeg dyddiadau
posib i'r cyfarfod. Wedi'i wneud